

Checklist “Zorg voor de veiligheid in kerkgebouwen”

Stappenplan

Om tot een verantwoord plan van aanpak te komen, is het noodzakelijk een stappenplan te maken waarin de volgende stappen worden onderscheiden:

- het aanleggen van een gebouwdossier waarin opgenomen worden de bouwtekeningen van het pand, de vergunningen die verleend zijn en andere belangrijke stukken zoals het ontruimingsplan of een brandveiligheidsinstructie voor de gebruikers (BHV);
- nagaan welke verplichtingen uw gemeente als de eigenaar van het kerkgebouw heeft en op grond daarvan een inventarisatie maken, of anders gezegd: het gebouw doorgaan;
- met behulp van een checklist (zie hierna) aantekenen waar men tegen aanloopt; vervolgens aangeven wat wel en wat mogelijk niet voldoet;
- de knelpunten die opgelost moeten worden, zelf beoordelen en proberen op basis van gelijkwaardigheid hiervoor een passende oplossing aan te dragen en deze voor te leggen c.q. te bespreken met de brandweer; en
- voor de uitvoering van e.e.a. een voorstel maken binnen welke termijn de aan te brengen voorzieningen gerealiseerd worden.

Van het college van kerkrentmeesters wordt op grond van zijn verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid van het kerkgebouw verwacht dat het volgende Plan van aanpak wordt toegepast:

- *met behulp van een checklist (zie bijlage) het kerkgebouw inventariseren;*
- *aantekenen waar er knelpunten liggen die opgelost moeten worden en dat het hiervoor op basis van het begrip “gelijkwaardigheid” een passende oplossing voorstelt; en*
- *dat deze passende oplossing tenslotte met de brandweer wordt besproken.*

Checklist

De checklist bestaat in eerste instantie uit het uitvoeren van een visuele inspectie. Voor de toepassing van de checklist zijn de brandveiligheidstekeningen van de bouwvergunning en de gebruiksvergunning nodig. Uit de tekeningen kan worden afgelezen waar brand- en rookwerende scheidingen liggen en waar onderdelen van de brandbeveiligingsinstallatie, zoals vluchtrouteaanduidingen of brandmelders, aanwezig zijn. Daarnaast zijn ook het ontruimingsplan en de logboeken van de installaties van belang.

Het is de bedoeling dat het college van kerkrentmeesters de checklist regelmatig doorloopt met daaraan gekoppeld een overleg over de bevindingen van de inventarisatie.

Met name bij veranderingen in de bouwkundige en installatietechnische situatie is dit van belang. De controle op basis van de checklist komt niet in de plaats van de door de gemeente uitgevoerde toets op de naleving van de bouw- en brandveiligheidsvoorschriften in de gebruiksvergunning. Deze checklist is een nuttige aanvulling en betreft geen uitputtende controle.

Verantwoordelijkheden

Brand- en vluchtveiligheid vormen de verantwoordelijkheid van de eigenaar en de gebruiker van het gebouw. Primair is dit het college van kerkrentmeesters. Gemeenten en Arbeidsinspectie houden toezicht op de naleving van de regelgeving. Maar ook niet wettelijke bepalingen, zoals gedrag en gebruik, kunnen de brand- en vluchtveiligheid sterk verbeteren. Het is de bedoeling dat het college van kerkrentmeesters de hierna volgende checklist, die per pand moet worden ingevuld, zorgvuldig doorneemt.

Checklist brandveiligheid van het ..... (kerkgebouw/verenigingsgebouw of ander gebouw)

<i>Gebruiksbesluit</i>	ja	nee	n.v.t.	onbekend	toelichting
- Heeft uw college een gebruiksvergunning/-melding in het kader van het gebruiksbesluit nodig?	0	0	0	0	.....
- Heeft uw college een gebruiksvergunning/-melding in het kader van het gebruiksbesluit in uw bezit?	0	0	0	0	.....
- Komt de in de vergunning/melding beschreven situatie met de werkelijke situatie overeen?	0	0	0	0	.....
 <i>Brandmeld-/ontruimingsinstallaties</i>					
- Is er een door de brandweer goedgekeurd programma van eisen voor de brandmeld- en /of ontruimingsalarminstallatie?	0	0	0	0	.....
- Worden er aanvullende brandveiligheidseisen gesteld door de verzekeraar?	0	0	0	0	.....
Dient de installatie gecertificeerd te zijn?	0	0	0	0	.....
Zo ja, dan dient uw college over een Opgeleid Persoon (OP) te beschikken die de installatie beheert en controleert.					
a. Zijn de OP-taken ondergebracht (intern/extern)?	0	0	0	0	.....
b. Worden de OP-taken maandelijks uitgevoerd?	0	0	0	0	.....
c. Is een logboek aanwezig waarin de resultaten van de OP-controles worden vermeld?	0	0	0	0	.....
- Is voor de installatie een onderhoudscontract aanwezig met een erkend installateur?	0	0	0	0	.....
- Is voor de installatie een opvolgingscontract aanwezig met een erkende alarmcentrale?	0	0	0	0	.....
- Is er voor de installatie een onderhoudslogboek aanwezig?	0	0	0	0	.....
- Is er voor de installatie een storingsprocedure?	0	0	0	0	.....
- Is er een handleiding van de brandmeldcentrale/ontruimingsinstallatie aanwezig?	0	0	0	0	.....
- Is er een actuele tekening met hierop de installatieonderdelen (rookmelders, nevenindicatoren, slow-whoops, e.d.)	0	0	0	0	.....

Checklist brandveiligheid van het ..... (kerkgebouw/verenigingsgebouw of ander gebouw)

	ja	nee	n.v.t.	onbekend	toelichting
Elektrische installaties					
- Is voor de installatie een onderhoudscontract aanwezig met een erkend installateur?	0	0	0	0	.....
- Is er voor de installatie een onderhoudslogboek aanwezig?	0	0	0	0	.....
Voldoet de installatie aan de NEN1010/NEN3140?	0	0	0	0	.....
a. Zijn er plattegronden met de elektrische installatie aanwezig?	0	0	0	0	.....
b. Is op deze plattegronden een groepenverklaring aanwezig?	0	0	0	0	.....
c. Zijn er kastschema's van de installatie aanwezig?	0	0	0	0	.....
d. Worden de revisies door de erkend installateur op tekening bijgehouden?	0	0	0	0	.....
 Werktuigbouwkundige installaties					
- Is, indien aanwezig, de brandweerlift goedgekeurd door het liftinstituut?	0	0	0	0	.....
- Worden de werktuigbouwkundige installaties goed onderhouden?	0	0	0	0	.....
a. Luchtbehandeling/ventilatie en stuurfuncties BrandMeldCentrale (BMC)	0	0	0	0	.....
b. Liften en stuurfuncties BMC (liftkeuringen/logboek)	0	0	0	0	.....
c. CV-ketels (keuringen/certificaten)	0	0	0	0	.....
d. Elektrische deuren en stuurfuncties BMC	0	0	0	0	.....
 Bouwkundige compartimentering					
- Is er een plattegrond aanwezig met daarop vermeld de brand- en rookcompartimentsgrenzen?	0	0	0	0	.....
- Komt de plattegrond overeen met de actuele situatie?	0	0	0	0	.....
- Voldoet compartimentering aan gestelde WBDBO-eis 30/60 min?	0	0	0	0	.....
a. Materiaalgebruik en detaillering	0	0	0	0	.....
b. Detaillering	0	0	0	0	.....
c. Vallen deuren bij brand automatisch in het slot (dagschoot)?	0	0	0	0	.....
- Is documentatie beschikbaar van toegepaste brandwerende materialen?	0	0	0	0	.....
- Zijn er doorvoeringen gemaakt in de brand- of rookcompartimentering?	0	0	0	0	.....
a. Zijn de gemaakte doorvoeringen gedicht door een daartoe gecertificeerd bedrijf?	0	0	0	0	.....
b. Zijn de afdichtingen voorzien van een helder kenmerk van het gecertificeerd bedrijf?	0	0	0	0	.....

Checklist brandveiligheid van het ..... (kerkgebouw/verenigingsgebouw of ander gebouw)

	ja	nee	n.v.t.	onbekend	toelichting
Bouwkundige compartimentering (vervolg)					
- Is er een logboek met certificaten voor het brandveilig afdichten van iedere doorvoering?	0	0	0	0	.....
- Wordt de compartimentering in tact gehouden in dagelijks gebruik? (Geen wiggen onder de deur/drangers losgekoppeld, etc.)	0	0	0	0	.....
- Zijn er brandgevaarlijke (vloei)stoffen aanwezig?	0	0	0	0	.....
Zo ja, zijn deze in een veilige afsluitbare ruimte (kast) opgeslagen?	0	0	0	0	.....
Blusmiddelen					
- Worden door de verzekeraar aanvullende eisen gesteld aan de aanwezigheid van blusmiddelen?	0	0	0	0	.....
- Is er een onderhoudscontract aanwezig met een erkend installateur?	0	0	0	0	.....
- Worden de periodieke controles uitgevoerd? (aanwezigheid keuringsstickers en logboek)	0	0	0	0	.....
- Zijn de blusmiddelen vrij toegankelijk?	0	0	0	0	.....
- Worden de blusmiddelen op de juiste plaats aangegeven op de ontruimingsplattegronden?	0	0	0	0	.....
a. Brandslanghaspels	0	0	0	0	.....
b. Handblusmiddelen	0	0	0	0	.....
Vluchtwegen					
- Zijn vluchtwegen onderweg en bij (nood)uitgangen voorzien van vluchtweg-aanduidingen?	0	0	0	0	.....
a. Zijn er voldoende pictogrammen gebruikt?	0	0	0	0	.....
b. Zijn de juiste pictogrammen gebruikt?	0	0	0	0	.....
c. Zijn de vluchtwegroutes zichtbaar?	0	0	0	0	.....
- Is duidelijk wat vluchtroutes zijn?	0	0	0	0	.....
a. Komt de aangegeven vluchtroute (ontruimingsplan) overeen met de werkelijkheid?	0	0	0	0	.....
b. Zijn de aangegeven vluchtwegen vrij van opslag en obstakels (ook BUITEN)	0	0	0	0	.....
c. Zijn de vluchtdeuren ook daadwerkelijk te openen ingeval van nood?	0	0	0	0	.....
d. Draaien deuren in vluchtroutes mee met de vluchtrichting?	0	0	0	0	.....

Checklist brandveiligheid van het ..... (kerkgebouw/verenigingsgebouw of ander gebouw)

	ja	nee	n.v.t.	onbekend	toelichting
Vluchtwegen (vervolg)					
- Zijn vluchtroutes ook toegankelijk voor mindervaliden?	0	0	0	0	.....
- Kunnen deuren in vluchtroutes met één handeling onbelemmerd van binnenuit worden geopend? (zonder gebruik van losse voorwerpen zoals sleutels)	0	0	0	0	.....
- Werkt de noodverlichtingsinstallatie?	0	0	0	0	.....
a. Zorgt deze voor voldoende verlichting bij stroomuitval? (minimaal 1 lux gedurende 60 seconden voor niet risicovolle werkruimten)	0	0	0	0	.....
b. Is er een onderhoudscontract aanwezig met een erkend installateur?	0	0	0	0	.....
c. Wordt het jaarlijks onderhoud geregistreerd in een logboek?	0	0	0	0	.....
Bedrijfsnoodplan/BHV-plan					
a. Is er een bedrijfsnoodplan aanwezig?	0	0	0	0	.....
b. Is het bedrijfsnoodplan actueel?	0	0	0	0	.....
c. Zijn alle (ook nieuwe) medewerkers/vrijwilligers op de hoogte van dit plan?	0	0	0	0	.....
Ontruimingsplan					
- Is er een goedgekeurd ontruimingsplan aanwezig?	0	0	0	0	.....
- Is het ontruimingplan actueel?	0	0	0	0	.....
- Is het ontruimingsplan opgesteld conform de NTA8112?	0	0	0	0	.....
- Zijn alle (ook nieuwe) medewerkers en vrijwilligers op de hoogte van dit plan?	0	0	0	0	.....
- Wordt het ontruimingsplan jaarlijks geoefend en geëvalueerd?	0	0	0	0	.....
Ontruimingsplattegronden					
- Zijn er op gangbare plekken ontruimingsplattegronden aanwezig?	0	0	0	0	.....
- Komen de plattegronden inhoudelijk met de werkelijkheid overeen?	0	0	0	0	.....
a. Projectie t.o.v. de werkelijkheid? (is links op tekening ook links in werkelijkheid?)	0	0	0	0	.....
b. Zijn de op de projectie vermelde veiligheidsinstructies actueel?	0	0	0	0	.....
c. Is de plattegrond getekend conform de NEN 1414?	0	0	0	0	.....

Checklist brandveiligheid van het ..... (kerkgebouw/verenigingsgebouw of ander gebouw)

	ja	nee	n.v.t.	onbekend	toelichting
Brandweer					
- Is er rondom het kerkelijk gebouw ruimte voor brandweervoertuigen vrijgehouden?	0	0	0	0	.....
- Is de brandweeringang goed bereikbaar en voor hulpdiensten herkenbaar?	0	0	0	0	.....
- Wordt gebruik gemaakt van een sleutelbuis/kluis en is deze van de juiste sleutel voorzien?	0	0	0	0	.....
- Zijn de brandkranen vrijgehouden en bereikbaar?	0	0	0	0	.....
- Kan de brandweer zich toegang tot het pand te verschaffen zonder dat schade wordt aangericht?	0	0	0	0	.....
- Is er relevante informatie voor de brandweer direct beschikbaar? (actuele plattegronden, locaties blusmiddelen, informatie over wie in het gebouw aanwezig zijn)	0	0	0	0	.....
- Is de locatie van het gebouw goed aangegeven door middel van borden en/of huisnummering?	0	0	0	0	.....
Overige aandachtspunten					
- Zijn er instructies voor het uitvoeren van brandgevaarlijke (onderhouds) werkzaamheden?	0	0	0	0	.....
- Worden deze (onderhouds)werkzaamheden in een logboek vastgelegd?	0	0	0	0	.....
- Vindt er controle plaats na afronding van deze (onderhouds)werkzaamheden?	0	0	0	0	.....
- Is er in de bijgebouwen een rokersruimte aanwezig?	0	0	0	0	.....
- Zo ja, is deze ruimte voorzien van vlamdovende prullenbakken?	0	0	0	0	.....
- Is aanwezige stoffering en versiering brandvertragend uitgevoerd?	0	0	0	0	.....
- Wordt er een dagelijkse openings- en sluitingsronde gelopen?	0	0	0	0	.....
- Wordt er tijdens de viering/kerkdienst gebruik gemaakt van kaarsen?	0	0	0	0	.....
- Zo ja, zijn degelijke brandvrije kandelaars beschikbaar?	0	0	0	0	.....
- Is er een goede instructie beschikbaar over hoe te handelen, wanneer er onverhoopt iets niet helemaal goed gaat?	0	0	0	0	.....